

Metodika výpočtu souhrnného ukazatele rizika a výnosu pro produkt PEPP a Informace o scénářích výkonnosti

1. Všeobecné informace

1.1 Společnost Finax, o.c.p., a.s. se sídlem Bajkalská 19/B, Bratislava – Ružinov 821 01, IČO: 51 306 727 zapsaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel Sa, Vložka č. 6713/B (dále jen „**Finax**“) tímto informuje střadatele PEPP (ve smyslu Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1238 ze dne 20. června 2019 o panevropském osobním penzijním produktu, dále jen „**Nařízení o PEPP**“) o metodice výpočtu souhrnného ukazatele rizika a výnosu produktu PEPP a informacích o scénářích výkonnosti v KID PEPP.

2. Souhrnný ukazatel rizika

2.1 Souhrnný ukazatel rizika a výnosu produktu PEPP určuje vztah mezi rizikem a výnosem investiční strategie v konkrétním produktu PEPP.

2.2 Souhrnný ukazatel rizika je vyjádřen na stupnici od 1 do 4, kde hodnota 1 znamená, že majetek střadatele PEPP může během fáze spoření méně kolísat a střadatel PEPP s větší pravděpodobností získá nižší důchodový příjem, a naopak hodnota 4 znamená větší kolísání hodnoty úspor během fáze spoření a vyšší pravděpodobnost získání vyšší naspořené částky na konci fáze spoření, a tedy vyššího důchodového příjmu.

2.3 Investiční možnosti (strategie) PEPP¹ jsou navrženy tak, aby maximalizovaly výnosy při dané úrovni rizika.

2.4 Souhrnný ukazatel rizika i dílčí ukazatelé rizika se vypočítávají v souladu s ustanoveními nařízení Delegovaného nařízení Komise (EU) 2021/473 ze dne 18. prosince 2020, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1238, pokud jde o regulační technické normy, kterými se stanoví požadavky na informační dokumenty, náklady a poplatky zahrnuté do cenového stropu a techniky snižování rizik pro panevropský osobní penzijní produkt (dále jen „**RTS**“). K jejich výpočtu byl použit stochastický model sestavený odborníky na důchody a výzkumníky z akademické sféry, tvůrci portálu Oranžová obálka® (www.oranzovaobalka.sk).

2.5 Souhrnný ukazatel rizik (SRI) pro investiční strategie produktů PEPP je uveden v následující tabulce.

¹Základní PEPP používá strategii Životního cyklu 100–60 a alternativní PEPP (konzervativní) používá strategii Životního cyklu 80–60.

Doba spoření / Strategie	Výsledný souhrnný ukazatel rizika (SRI)
Životní cyklus 100–60	4
Životní cyklus 80–60	3

2.6 Souhrnný ukazatel rizika (SRI) se mění v závislosti na očekávané délce horizontu spoření, přičemž v obou strategiích se souhrnný ukazatel rizika s rostoucí délkou horizontu spoření snižuje. Pro účely vzájemného porovnání produktů PEPP se však bere v úvahu hodnota s nejvyšší hodnotou, která je rovněž prezentována jako souhrnný ukazatel rizika (SRI).

2.7 Upozorňujeme, že souhrnný ukazatel rizika produktu PEPP se liší od souhrnného ukazatele rizika produktů (např. fondů, strukturovaných produktů), na které se vztahuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 1286/2014 o dokumentech s klíčovými informacemi pro strukturované retailové investiční produkty a investiční produkty založené na pojištění (PRIIP), a není s ním srovnatelný.

2.8 Souhrnný ukazatel rizika produktu PEPP se skládá ze 2 dílčích ukazatelů rizika:

- A. bezpečnost,
- B. rizikovitost.

A. Bezpečnost produktu

2.9 Ukazatel bezpečnosti produktu PEPP vyjadřuje pravděpodobnost (četnost případů v procentních bodech), že střadatel bude mít na konci doby spoření naspořenou menší částku, než je výše příspěvků očištěná o inflaci. Jinými slovy, bezpečnost produktu určuje, v kolika případech může střadatel očekávat, že na konci doby spoření budou mít jeho úspory nižší kupní sílu než součet všech jeho příspěvků. Bezpečnější výrobek je takový, u kterého je tato pravděpodobnost co nejnižší. Úroveň bezpečnosti výrobku na stupnici od 1 (nejbezpečnější výrobek) do 4 (nejméně bezpečný výrobek) je stanovena podle následujícího legislativního požadavku:

Kategorie rizika	Délka horizontu spoření			
	40 let	30 let	20 let	10 let
1	až do 13,75 %	až do 17 %	až do 27 %	až do 36 %
2	až do 16,55 %	až do 19,75 %	až do 29,25 %	až do 43,25 %
3	až do 19,35 %	až do 22,55 %	až do 31,55 %	až do 50,55 %
4	nad 19,4 %	nad 22,6 %	nad 31,6 %	nad 50,6 %

Zdroj: Příloha III RTS

2.10 Nabízený produkt PEPP má na základě stochastického modelování a odpovídajícího rizikového profilu následující pravděpodobnost nenaspoření částky ve výši příspěvků očištěných o inflaci:

Doba spoření / Strategie	10	20	30	40	10	20	30	40	Rizikový profil
Životní cyklus 100-60	16,01 %	10,39 %	5,24 %	2,54 %	1	1	1	1	1
Životní cyklus 80-60	16,08 %	10,03 %	4,90 %	2,24 %	1	1	1	1	1

2.11 Pro každou investiční strategii se vypočítá pravděpodobnost, kdy na konci určitého počtu let spoření bude naspořena částka nižší než výše příspěvků upravená o inflaci. Pro první investiční strategii „Životní cyklus 100–60“ je tato pravděpodobnost 16,01 % pro desetiletý horizont spoření. To znamená, že přibližně v 16,01 % případů může střadatel očekávat, že po deseti letech spoření bude mít naspořeno méně, než kolik činí jeho příspěvky očištěné o inflaci. V případě 40letého horizontu spoření je tato pravděpodobnost 2,54 %. To znamená, že střadatel může očekávat, že téměř v 98 % případů bude kupní síla úspor vyšší než příspěvky.

2.12 Obě investiční strategie PEPP dosahují z hlediska bezpečnosti nejnižšího rizikového profilu.

B. Rizikovost produktu

2.13 Druhým ukazatelem je rizikovost produktu PEPP ve smyslu průměrné výše očekávané ztráty, kterou může střadatel PEPP očekávat, pokud jeho úspory klesnou alespoň pod úroveň příspěvků očištěných o inflaci. Ukazatel rizikovosti produktu PEPP je vyjádřen jako procento očekávaného poklesu ve vztahu k součtu příspěvků očištěných o inflaci. Očekávaný pokles je stanoven na základě pozorování (simulací), kdy jsou příspěvky očištěné o inflaci vyšší než očekávaná hodnota nashromážděných aktiv na konci doby spoření, a průměrných ztrát těchto pozorování (simulací). Úroveň rizika produktu na stupnici od 1 (nejméně rizikový produkt) do 4 (nejrizikovější produkt) je stanovena na základě legislativního požadavku takto:

Kategorie rizika	Délka horizontu spoření			
	40 let	30 let	20 let	10 let
1	až do -20 %	až do -17 %	až do -13 %	až do -8 %
2	až do -23 %	až do -20,25 %	až do -16,5 %	až do -11,25 %
3	až do -26,5 %	až do -23,55 %	až do -20,1 %	až do -14,55 %
4	nad -26,5 %	nad -23,6 %	nad -20,1 %	nad -14,6 %

Zdroj: Příloha III RTS

2.14 Na základě stochastického modelování má nabízený produkt PEPP následující rizikovost a odpovídající rizikový profil:

Strategie / Doba spoření	10	20	30	40	10	20	30	40	Rizikový profil
Životní cyklus 100-60	-16,16 %	-17,65 %	-19,55 %	-19,69 %	4	3	2	1	4
Životní cyklus 80-60	-14,51 %	-15,87 %	-16,90 %	-16,31 %	3	2	1	1	3

2.15 Investiční strategie „Životní cyklus 100–60“ je v kategorii rizika 4 a investiční strategie „Životní cyklus 80–60“ je v kategorii rizika 3.

2.16 Strádatel, který si zvolí investiční strategii „Životní cyklus 100–60“, může očekávat očekávanou ztrátu v rozmezí od 16,16 % (v případě desetiletého horizontu spoření) do 19,69 % (v případě čtyřicetiletého horizontu spoření), pokud nastane situace, že jeho úspory budou nižší než jeho příspěvky očištěné o inflaci. U investiční strategie „Životní cyklus 80–60“ se očekávaná ztráta pohybuje od 14,51 % pro desetiletý horizont spoření do 16,31 % pro čtyřicetiletý horizont spoření.

C. Výnosnost produktu

2.17 Výnos produktu PEPP je klíčovým ukazatelem z hlediska očekávané naspořené částky a výše důchodu plynoucího z produktu PEPP.

2.18 Ukazatel výnosnosti produktu PEPP vyjadřuje poměr naspořené částky a příspěvků očištěných o inflaci na 50. percentilu (mediánu).

2.19 Úroveň výkonnosti produktu na stupnici od 1 (nejméně ziskový produkt) do 4 (nejziskovější produkt) je určena legislativním požadavkem takto:

Kategorie výkonnosti	Délka horizontu spoření			
	40 let	30 let	20 let	10 let
1	až do 1,7	až do 1,3	až do 1,08	až do 0,93
2	až do 2,03	až do 1,45	až do 1,165	až do 0,985
3	až do 2,36	až do 1,615	až do 1,255	až do 1,045
4	nad 2,365	nad 1,615	nad 1,26	nad 1,05

Zdroj: Příloha III RTS

2.20 Na základě stochastického modelování má nabízený produkt PEPP následující výnos a odpovídající profil výnosu:

Strategie / Doba spoření	10	20	30	40	10	20	30	40	Výnosový profil
Životní cyklus 100-60	1,325	1,902	2,786	4,199	4	4	4	4	4
Životní cyklus 80-60	1,286	1,755	2,443	3,484	4	4	4	4	4

2.21 Obě investiční strategie nabízejí nejvyšší profily výnosů. Střadatel může očekávat, že na konci doby spoření (první sloupce v tabulce označené 10, 20, 30 a 40) získá v průměru 1,286násobek (10letá doba spoření a strategie „Životní cyklus 80–60“) až 4,199násobek (40letá doba spoření a strategie „Životní cyklus 100–60“) příspěvků očištěných o inflaci. Delší horizonty spoření (nad 20 let) nabízejí výrazně vyšší výnosy při klesajícím rizikovém profilu.

3 Informace o scénářích výkonnosti

3.1 Poskytovatelé PEPP stochasticky stanovují očekávané dávky PEPP, přičemž berou v úvahu zejména výši standardizovaného příspěvku, délku spořicí fáze, očekávané nominální investiční výnosy v souladu s investiční strategií a strategickou alokací investic, roční míru inflace i výši nákladů.

3.2 V souladu s požadavky RTS PEPP uvádíme ukazatele výstupů v KID PEPP podle následujících scénářů:

- v případě příznivého scénáře (**OPTIMISTIC**) je hodnota ukazatelů na úrovni 85. percentilu rozdělení;
- v případě scénáře nejlepšího odhadu (**NEUTRAL**) je hodnota ukazatelů na úrovni 50. percentilu rozdělení;
- v případě nepříznivého scénáře (**PESSIMISTIC**) je hodnota ukazatelů na úrovni 15. percentilu rozdělení;
- v případě stresového scénáře (**STRESS**) je hodnota ukazatelů na úrovni 5. percentilu rozdělení.